Pravidlá pre bezpečné používanie internetu:

1. Rešpektuj ostatných užívateľov na internete.
2. Nastav si silné heslo a chráň ho. Heslá k rôznym účtom by sa nemali opakovať. Mali by obsahovať náhodnú kombináciu písmen a čísel, ktoré sú ťažko odhaliteľné. Heslo by malo obsahovať minimálne jednu číslicu, jedno veľké písmeno, jeden špeciálny znak a jeho dĺžka by mala byť minimálne 8 znakov.
3. Dávaj pozor, čo o sebe zverejníš na internete a zabezpeč si svoje účty. Na sociálnych sieťach o sebe zverejňujeme mnoho osobných informácií, preto je dôležité nastaviť si, ktoré z nich sprístupníš iným ľuďom.
4. Zoznám sa s pravidlami na sociálnych sieťach, diskusných fórach či četoch. Vďaka tomu budeš vedieť, čo si ostatní užívatelia môžu k tebe dovoliť, prípadne ako sa brániť voči nevhodnému správaniu a na koho sa s problémami obrátiť.
5. Zváž si odosielanie citlivých údajov, predovšetkým tých, ktoré sa týkajú teba, tvojej rodiny alebo známych.
6. Nereaguj na podozrivé odkazy a správy. Nikdy nevieme, aké sú úmysly užívateľa sediaceho na opačnej strane.
7. Zváž si obsah, ktorý chceš zdieľať. Niečo, čo ty chápeš ako vtip alebo srandu, môže druhý pochopiť ako urážku alebo poníženie.
8. Nekomunikuj s ľuďmi, ktorých nepoznáš a nebuď príliš dôverčivý. Štatistiky ukazujú, že väčšina užívateľov vo virtuálnom prostredí nehovorí pravdu. Maj to na pamäti, ak sa chceš vyhnúť napr. manipuláciám, ktorými sa od teba iní užívatelia snažia získať osobné údaje alebo iné citlivé materiály.

AKÉ RIZIKÁ MI TEDA HROZIA?

- Šikana je pojem, ktorý je nám všetkým veľmi dobre známy. Svet sa rýchlo mení a spolu s ním sa menia aj možnosti a sféry, v ktorých sa dá pôsobiť.
- Pojem, ktorý nás dnes zaujíma je ***kyberšikana***.
- ***Čo to teda je?***
- Kyberšikana je šikana na internete, čo v praxi znamená:

urážky v komentároch

vyhodenie z online skupiny

zverejnenie trápnych fotiek

falošné emaily

krádež identity- falošné profily

sexuálne vydieranie

vysmievanie sa v správach

privlastňovanie cudzieho mobilu

vyhrážanie v telefonátoch

kradnutie profilov

šírenie osobných informácií

obťažovanie od cudzích ľudí

PREČO? AKO?

Kyberšikana sa v dnešných dňoch rozrastá pretože je:

- anonymná
- nie je viazaná priestorom a ani časom.

Anonymný priestor internetu dodáva útočníkom pocit, že sú 'neodhaliteľní' a nemusia byť ničím viazaní.

No nie je to tak!

Pamätaj, že je priam nemožné zmazať veci, ktoré si na internete hľadal, či ktoré si pridal.

Dôvody môžu byť rôzne:

Pomsta
Nuda
Nepodarený vtip
"Nikto ma nechytí"
Prejav sociálneho postavenia
Potreba pozornosti

Vedeli ste, že iba 18% ľudí zvyčajne pozná útočníka aj z reálneho života?

ČO AK SA STANEM OBEŤOU?

Verím, že sa nikdy nič také nestane, ale ak by si sa dostal do takejto situácie, existujú pravidlá, podľa ktorých by sme sa mali riadiť.

- Nikdy neplať človeku, ktorý od teba vydiera peniaze.
- Preruš s takýmto človekom kontakt.
- Ak je to možné, konverzáciu nevymaž.

Porozprávaj sa o tom s niekým dospelým, kamarátom, učiteľkou - nie si prvý ani posledný komu sa niečo také stalo.

Oznám to na polícii a vezmi so sebou dôkazy, ktoré máš (napr. konverzácia...)

A ČO SEXUÁLNE VYDIERANIE?

Chápem, že táto téma je ešte citlivá, no napriek tomu je to v dnešnom svete veľmi závažný problém. Pripravila som si pre Vás niekoľko krátkych videí a rád, ako sa nestať obeťou neznámych ľudí na internete:

- Fotka sa z internetu nikdy nezmaže. Preto nikdy nikomu neposielajte svoje intímne fotografie... Za prvé, je to trestný čin a za druhé, takéto fotografie alebo osobné informácie sa neskôr stanú predmetom vydierania.
- Pozor na falošné profily. *Ako taký profil rozpoznám?* Málo kamarátov, osoba sleduje hlavne opačné pohlavie v tom istom veku (napr. 12 rokov), rovnaké a zvláštne fotky...
- Nenechaj sa zlákať na nepríjemné. Buďme opatrní a majme oči otvorené.

V reálnom svete je množstvo kamarátov, s ktorými sa môžeš poznať.

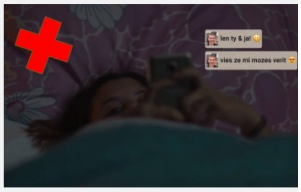

CHECK THIS OUT!

- https://lnk.sk/apjt - krátke video o priateľstvách na sociálnych sieťach
- https://lnk.sk/nueh - krátke video- pozor na lichôtky

AKO SA CHRÁNIŤ?

1. Dávajme si pozor, čo dávame na sociálne siete. Vždy sa najskôr zamysli nad tým, čo by s danou informáciou dokázal urobiť cudzí človek.
2. Neposielajte osobné informácie ľuďom, o ktorých nič neviete, ktorých ste v reálnom živote nikdy nestretli.
3. Ak vieme o tom, že sa niečo deje, riešme to. Neodkladajme to, pretože to môže prerásť do väčšieho problému.
4. Nebojte sa bloknúť osoby, ktoré sa Vám ozvali a Vy ich nepoznáte.
5. Venujme sa hlavne budovaniu vzťahov v realite.
6. Internet nie je stena. Nerobme to, čo by sme si nedovolili spraviť v reálnom živote.
7. Nastavme si účinné a dobré heslo. (pozri ďalšia snímka)
8. Buďme opatrní a pozorní ☺.

CHECK THIS OUT!

https://lnk.sk/eq12

Test:

Otázka č.1: Ak ťa niekto na internete- na chate, mesenger, tik tok... požiada o tvoje telefónne číslo, adresu a meno

- a) pošlem mu ich, ale požiadam ho o protislužbu o lístok do kina, peniaze, párok v rožku..
- b) neviem
- c) NEPOŠLEM mu nič! Ide o citlivé údaje
- d) pošlem mu ich , až keď mi on pošle jeho údaje

Otázka č.2: Mať na internete prezývku je:

- a) zbabelé
- b) bezpečnejšie
- c) neviem

Otázka č.3: Heslá k svojim účtom

- a) neviem
- b) len kamarátom, ak mi dajú aj oni ich údaje
- c) nepoviem nikdy nikomu (iba rodičom, pretože musia vedieť čo robím na internete)

Otázka č.4: Na internete sú informácie:

- a) neviem
- b) niektoré sú nepravdivé, ale nájdeme aj užitočné
- c) všetky pravdivé
- d) všetko nepravdivé

Otázka č.5: Na sociálnych sieťach:

- a) neviem
- b) sa rozprávam len s kamarátmi
- c) sa nemôžem registrovať, pretože nemám 15 rokov

Otázka č.6: Ak ma na internete niekto vážne obťažuje :

a) neviem

b) nikomu nič nepoviem

c) ihneď to oznámim rodičom alebo pani učiteľke, môžem sa obrátiť aj na políciu

Otázka č.7: Na stránke ovce.sk sa dozviem o:

a) neviem

b) o chove oviec

c) o bezpečnom správaní na internete

Otázka č.8: Na linku detskej istoty

a) neviem

b) zavolám keď sa nudím

c) zavolám keď mám nejaký problém, s ktorým si neviem poradiť, ale hanbím sa o ňom povedať dospelým. Napríklad, ak ma niekto obťažuje na internete.

Otázka č.9: Ak ma niekto požiada o priateľstvo cez internet

a) hneď ho potvrdím.

b) neviem.

c) ak ho nepoznám, nepotvrdím.

Otázka č.10: Ako dlho je možné vyhľadať veci uverejnené na internete?

a) Len tak dlho, ako to nastavím pri ich uverejňovaní.

b) Dajú sa spätne vyhľadať aj po niekoľkých rokoch, internet má neobmedzenú pamäť.

c) Len niekoľko mesiacov, potom ich administrátor stránky stiahne.

Otázka č.11: Aké fotky uverejňuješ na internete?

a) Pred tým, než zverejním nejakú fotku alebo video, tak porozmýšľam, či ma neukazuje v zlom svetle alebo nezosmiešňuje. Rozmýšľam tiež, či mi ani s odstupom času nebude vadiť, že mám takúto fotku na internete.

b) Všetky, nech priatelia a aj iní ľudia vedia, čo zaujímavé robím.

c) Len fotky, kde vyzerám smiešne, nech je sranda - aby sa aj ostatní zabavili.

Otázka č.12: Čo spravíš, keď stváraš niečo smiešne a predvádzaš sa?

a) Dám sa natočit na vlastný mobil a sám dám tieto veci na internet.

b) Dávam si pozor, či ma niekto nenatáča, ak áno, tak ho poprosím, aby bez môjho súhlasu toto video niekomu neukazoval a ani ho nedával na internet.

c) Dovolím priateľom, aby ma natočili na video a potom ho púšťali, keď bude nuda.